

ՀՀ ԳԱԱ ԳԿՄԿ և ՀՀ ԳԱԱ Էկոլոգիայի և բնօգտագործում”
ամբիոնի բենչմարկինգի համար անհրաժեշտ դասավանդվող առարկայի
համեմատական բնութագիր

Գործընկեր ԲՈՒՀ – Իտալիայի Տուշայի համալսարան

Դեպարտամենտներ – Գյուղատնտեսական և անտառային գիտություններ(DAFNE),

Նորարարություններ օրգանական, ագրոսննդի և անտառային
համակարգերում(DIBAF)

Առարկայի անվանումը ՀՀ ԳԱԱ ԳԿՄԿ-ում – Ժամանակակից էկոլոգիական
հիմնախնդիրներ, Մարդկային (կայուն) զարգացման հիմունքներ

Դասավանդող – Գայանե Պողոսյան, կենսաբանական գիտությունների թեկնածու

Առարկայի անվանումը գործընկեր ԲՈՒՀ-ում – Գյուղատնտեսական էկոլոգիա
(նախատեսված է գյուղատնտեսական և շրջակա միջավայրի գիտություններ
/Agricultural and environmental sciences/ մագիստրոսական ծրագրի համար)

Դասավանդող – Իտալիայի Տուշայի համալսարանի գյուղատնտեսական
գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Ռոբերտո Մանչինելի

Իտալիայի Տուշայի համալսարանի մագիստրոսական կրթության կազմակերպումն
ունի իր յուրահատկությունները, որովհետև 2012թ-ից վերակազմավորվել են
ֆակուլտետները և գործում են որպես ինքնավար դեպարտամենտներ, որոնք
ինքնուրույն կերպով կազմակերպում են նաև մագիստրոսական կրթական ծրագրերը
և ընդունելությունները: Հետաքրքրական է այն հանգամանքը, որ դեպարտամենտում
դասավանդող առարկաների ծրագրերը կազմվում են ընդհանուր հիմունքներով և
բաժանվում բակալավրական և մագիստրոսական կրթության համար: Եթե
մագիստրոսական ուսումնական ծրագրի ուսանողը նշված առարկան չի ներառել իր
բակալավրի պլանում, կամ ցանկություն ունի ներառել որպես ազատ առարկա, չկա
որևէ սահմանափակում:

Ներկայումս ֆակուլտետների վերացնելուց հետո ձևավորվել են միջֆակուլտետային
դեպարտամենտներ, որոնք միջառարկայան հետազոտությունների և կրթության
ապահովման համար կարող են հիանալի մոդել հանդիսանալ:

Օրինակ ագրարային, բնական գիտությունների, ինչպես նաև էկոլոգիայի և կայուն զարգացման ֆակուլտետների միավորման արդյունքում ձևավորվել են երեք դեպարտամենտներ, որոնք բնապահպանական, ագրարային և սննդի անվտանգության տարբեր խնդիրների համար հետազոտությունները և կրթության ապահովման գործընթացն իրականացնում են համատեղ, քանի որ նշված ուղղությունները սերտորեն կապված են:

DIBAF – դեպարտամենտն ավելի շեշտադրում է կենսաբանական, ագրոպարենային և անտառային համակարգերի ինովացիոն հիմնախնդիրները, ինովացիոն կառավարման և կենսատեխնոլոգիաների հիմնախնդիրները: Այստեղ է դասավանդվում ագրարային և շրջակա միջավայրի գիտությունների մագիստրոսական ծրագրերի առարկաների մեծ մասը:

DAFNE դեպարտամենտի ծրագրերն առավելապես ուղղված են շրջակա միջավայրի և ագրարային գիտությունների հիմնարար հետազոտություններին, ինչպես նաև մագիստրոսական ծրագրերի իրականացմանը:

“Ագրարային էկոլոգիա” դասընթացի հիմնական նպատակն է համակարգային մոտեցումների միջոցով ապահովել հիմնարար գիտելիքներ և հմտություններ ագրոհամակարգերի վերաբերյալ:

“Ագրարային էկոլոգիա” առարկան դասավանդվում է 48 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ) տրվում է 5 կրեդիտ:

“Ագրարային էկոլոգիա” դասընթացի ուսումնական ծրագրում ընգրկված են շարք թեմաներ, որոնք ներառված են մեր “Բնապահպանություն և բնօգտագործում” մասնագիտության “Ժամանակակից էկոլոգիաիական հիմնախնդիրներ”, “Մարդկային (կայուն) զարգացման հիմունքներ” դասընթացների ուսումնական ծրագրերում:

Օրինակ՝

1. էկոլոգիան, որպես գիտական ուղղություն և նրա կապը այլ դասընթացների հետ,
2. էկոհամակարգի բաղադրիչները և սննդային մակարդակները,

3. Էկոհամակարգ, կառուցվածքը, բաղադրիչները, փոխազդեցությունները, էկոլոգիական սուկցեսիաներ, օրգանիզմները և դրանց ֆունկցիաները, էկոլոգիական խորշ:

4. Ռեսուրսներ. աբիոտիկ գործոններ, կլիմա, դրանց կապը կենդանի օրգանիզմների հետ,

5. Էներգիայի տեղափոխումը և արդյունավետությունը ագրո-էկոհամակարգերում:

Սակայն վերոնշյալ դասընթացում կան թեմաներ, որոնք ցանկալի կլինի լրացուցիչ ուսումնասիրել, հետազոտել և ընդգրկել մեր մագիստրոսական կրթական առարկաների նկարագրում.

1. Ֆերմերային տնտեսությունը որպես ագրոէկոհամակարգ,
2. Ագրո-էկոհամակարգի կենսաբազմազանության նշանակությունը և հողի պարարտացումը,
3. Գյուղատնտեսության և հասարակության կապը. տրադիցիոն, ինդուստրիալ և այլընտրանքային գյուղատնտեսություն,
4. Շրջակա միջավայրի ազդեցությունը գյուղատնտեսության վրա. աղտոտվածությունը և կենսաբազմազանության կրճատումը,
5. Կայուն(օրգանական) և էկոլոգիական գյուղատնտեսություն. Օրենսդրական սկզբունքները և ագրոտեխնիկական միջոցառումները, որոնք նպատակաուղղված են շրջակա միջավայրի նեգատիվ ազդեցության նվազեցմանը:

Առարկաները դասավանդելիս ցանկալի կլինի ուսումնասիրել Հայաստանի և Եսալիայի կրթության և գյուղատնտեսության ոլորտների փորձը, իրականացնել համեմատական վերլուծություններ, մեջբերումներ, հիմնավորումներ, ինչպես նաև օգտվել օգտագործվող գրականությունից:

Fabio Caporali Agriculture and Health: *The challenge of Organic Agriculture*. UNIVERSITA TUSCIA, 2004, ISBN 88-89238-02-X, pp.97

Կատարող՝ դասախոս

Գ. Պողոսյան